

Grønne investeringsmuligheder

Anders Rasmussen, SEGES, Strategi & Vækst

Hovedkonklusion og anbefalinger

Der findes i dag en række relativt veldokumenteret initiativer, der kan forbedre en landbrugsvirksomheds bæredygtige udvikling til trods for, at landbrugserhvervet fortsat mangler afklaring på, hvordan og om det kommer til at indgå i EU-taksonomien.

Anbefalinger til at komme i gang med at rette investeringer mod bæredygtige tiltag:

1. Tænk langsigtet i din investeringsplanlægning – de økonomiske gevinster ved bæredygtige investeringer kommer ikke nødvendigvis på kort sigt.
2. Inkorporer bæredygtighed i design- og planlægningsfasen ved større projekter som nybyggeri og renovering.
3. Lav din investeringsplan med udgangspunkt i din strategi, så der sikres solid sammenhæng til de strategiske målsætninger for økonomi og bæredygtighed.

Sammendrag

I dette notat er der kortlagt en række investeringsmuligheder, der fremmer en bæredygtig udvikling i en landbrugsvirksomhed. De forskellige tiltag fremgår af nedenstående tabel med angivelse af, hvilket område tiltaget påvirker direkte og/eller indirekte. Listen er ikke udtømmende.

Tiltag	E	S	G
Biogas	●		
Forsuring af gylle i stald	●		
Køling af gylle i stald	●		
Vedvarende energi	●		
Skovrejsning	●	○	
Maskiner / teknologi	●	●	○
Biler / transportredskaber	●		
Brovægt	●		○
RTK-GPS	●		○
Medarbejderfaciliteter		●	
Hjerteordning for dyrevelfærd		●	
Digitalisering			●

Tabel 1: Oversigt over kortlagte investeringsmuligheder (● = direkte påvirkning, ○ = indirekte påvirkning). Kilde: Egen tilvirkning

Baggrund

Som et led i en større undersøgelse af, hvordan landmændene kan opnå finansiering målrettet bæredygtig udvikling, kortlægger dette notat en række forskellige investeringsmuligheder, der kan understøtte den bæredygtige udvikling af en landbrugsbedrift. Det kan f.eks. være teknologi, der konkret reducerer klimagasudledninger fra landbrugsvirksomheden eller tiltag, der fremmer virksomhedens interne sociale forhold. Kortlægningen er ikke udtømmende, og den er tænkt som et inspirationsværktøj til en strategiproces, hvor der kan peges på mulige strategiske initiativer, der fremmer den bæredygtige udvikling af en landbrugsvirksomhed. Formålet med notatet er, at tilvejebringe en inspirationsliste over grønne investeringsmuligheder, og på den baggrund opstille en række anbefalinger til, hvordan landmanden kan rette sit investeringsfokus mod grønne tiltag.

Kortlægningen er foretaget med udgangspunkt i en landbrugsvirksomheds anlægsinvesteringer, og der er således ikke rettet fokus på investeringer i processer, kompetenceforløb eller lignende, som ikke umiddelbart kan stilles til sikkerhed for en fremmedfinansiering.

Materialer og metode

Kortlægningen er foretaget som et målrettet litteraturstudie med udgangspunkt i Aarhus Universitets og Københavns Universitets myndighedssvar, der ligger til grund for den danske klimastrategi frem mod 2030. Der er endvidere fremsøgt viden på LandbrugsInfo.dk, google og Web of Science.

Der er specifikt søgt efter investeringsmuligheder, der fremmer miljømæssige- og sociale faktorer på en landbrugsbedrift med udgangspunkt i de kommende krav om ESG-rapportering til især finansielle samarbejdspartnere. Kortlægningen har derfor taget udgangspunkt i SEGES' eget bud på ni bæredygtighedstemaer, som i det parallelle projekt til nærværende projekt, "Virkemidler til en handlingsorienteret bæredygtig landbrugsproduktion," er kategoriseret i ESG-formatet.

Miljømæssige forhold (E)	Sociale forhold (S)	Forhold i virksomhedsledelsen (G)
• Klima • Natur og biodiversitet • Vand og luftkvalitet	• Husdyrenes sundhed og trivsel • Arbejdsforhold og arbejdsmiljø • Socialt ansvar	• Virksomhedsledelse • Compliance

Kilde: https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/e/4/a/eksempel_udfyldt_esg_ledelsesrapport.pdf

Resultater og diskussion

Investeringsmuligheder der fremmer miljømæssige forhold (E)

I dette afsnit kortlægges en række investeringsmuligheder, der fremmer miljømæssige faktorer, dvs. har en positiv effekt på de bæredygtighedstemaer, der kategoriseres under miljømæssige forhold, herunder klima, natur og biodiversitet samt vand og luftkvalitet.

Biogas

Biogasanlæg er særligt anvendelige til håndtering af gylle fra husdyrbrug. Når gylle afgasses i et biogasanlæg, opsamles den metan, der naturligt dannes ved lagring af gylle i stald og gylletanke, og den producerede biogas kan bruges som erstatning af fossil energi.¹ Biogasanlæg rummer en række fordele, idet der er en væsentlig mulighed for at reducere landbrugets klimagasudledninger, samtidig med at den afgassede gylle har en højere kvælstofudnyttelse. Der er således gode muligheder for at fremme en landbrugsbedrifts miljømæssige bæredygtighed gennem investering i biogas. Det er dog en kompliceret teknologi og investeringscase, som er meget afhængig af geografiske og bedriftsspecifikke forhold. Med et biogasanlæg åbnes der for et helt nyt forretningsområde på bedriften, som stiller krav til såvel den overordnede strategiske ledelse af virksomheden, som driftsledelse af det nye forretningsområde.

Muligheder: Reduktion af landbrugets miljømæssige påvirkning, samtidig med at der er mulighed for at sprede virksomhedens risici med et nyt forretningsområde, der kan løfte virksomhedens samlede rentabilitet, under de rette forudsætninger.

Udfordringer: Der er høje kapitalkrav til etablering af et biogasanlæg, som giver afledte finansielle risici for virksomheden. Usikkerheder omkring fremtidige energipriser, som vil påvirke et biogasanlægs rentabilitet, er en væsentlig udfordring for en virksomhedsejers beslutningsgrundlag. Samtidig er der en lang række tekniske forudsætninger, der skal være opfyldt for at opnå en økonomisk rentabel investering såsom grundlaget for biomasse input til anlægget m.v.

Forsuring af gylle i stald

Forsuring af gylle er et virkemiddel der i dag anvendes primært med henblik på reduktion af ammoniaktab. Der er tre metoder til at forsure gylle – i stalden, i lageret inden udbringning og under udbringning. De to sidst nævnte metoder har ikke reduktionseffekt på metanudledningerne, hvilket derimod findes ved forsuring af gylle i stalden. Derfor peger Aarhus Universitet blandt andet på gylleforsuring i stalden, som et lovende virkemiddel i forhold til at nedbringe landbrugets klimagasudledning. Tiltaget kræver en investering i størrelsesordenen 0,75 mio. kr. til kvægstalde og 1,85 mio. kr. til svinestalde, uanset driftsstørrelse.²

¹ <https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport130.pdf>

² <https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport130.pdf>

Muligheder: Tiltagets bidrag til reduktion af metanudledninger fra kvæg- og svinestalde, kan bidrage positivt til bedriftens miljømæssige forhold, og øge bedriftens forudsætninger for at opnå bæredygtig finansiering, samt bedre afsætningsvilkår.

Udfordringer: Tiltaget kræver en væsentlig investering som nævnt ovenfor, kombineret med øgede driftsudgifter, da det dels vil medføre et øget el-forbrug på bedriften, kombineret med et øget kalkningsbehov når der udbringes forsuret gylle.³

Køling af gylle i stalden

Gyllekøling er en teknologi, der er udviklet til at reducere ammoniaktab fra gylle. Teknologien anvendes i stalde, hvor gylle opsamles under et spaltegulv, hvor køling af gyllen bidrager til at reducere metanemission fra gyllen. Derudover er ammoniaktab fra gylle en indirekte kilde til lattergas, hvorfor reduktion heraf, indirekte vil reducere gyllens lattergas emission.⁴ Samlet set, er der derfor miljøforbedrende muligheder ved at installere anlæg til køling af gylle i stalden.

Muligheder: Tiltaget vil bidrage positivt til landbrugsvirksomhedens reduktion af klimagasudledninger og anses for et miljøforbedrende tiltag, der er en del af Miljøstyrelsen teknologiliste.⁵ Dermed gavner det virksomhedens miljømæssige forhold, og kan således være en faktor, der er medvirkende til at opnå bæredygtig finansiering.

Udfordringer: Teknologien er energikrævende, hvorfor den økonomiske rentabilitet blandt andet vil være afhængig af, om varmen vil kunne udnyttes til rumopvarmning.⁶

Vedvarende energi

Investering i solceller eller vindenergi muliggør, at landbrugsvirksomheden kan øge sin selvforsyningsgrad af el, og samtidig sikre, at egenproduktionen er bæredygtig. Mulighederne er mange, både hvad angår leverandører og systemer. Såfremt landbrugsvirksomhedens eksisterende bygninger og disses stand og beliggenhed tillader det, kan det være en mulighed at opsætte solceller på tagene. En anden mulighed er at etablere solceller på eksisterende markarealer, hvor der ligeledes findes flere forskellige udbydere og systemer.

Muligheder: Der kan være mulighed for en driftsøkonomisk gevinst ved at etablere solceller på uproduktive landbrugsarealer, der i forvejen giver et lavt afkast. Reduktion af virksomhedens samlede CO₂-udledning, vil kunne reduceres gennem en større selvforsyningsgrad af energi, baseret på vedvarende kilder, som dermed kan fortrænge fossil-baserede energikilder. Den energiproduktion som landbrugsvirksomheden ikke selv kan forbruge, kan afsættes på energinettet, og dermed yderligere bidrage til

³ https://static-curis.ku.dk/portal/files/204121155/IFRO_Rapport_271.pdf

⁴ <https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport130.pdf>

⁵ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/staldindretning/>

⁶ <https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport130.pdf>

reduktion af Danmarks samlede CO₂-udledninger, da det ligeledes vil fortrænge fossil-baserede energikilder. Tiltaget kan bidrage positivt til, at virksomheden kan tiltrække bæredygtig finansiering.

Udfordringer: Der er mange individuelle forhold, der påvirker et givent projekt for etablering af solceller eller vindmøller. Det kunne eksempelvis være afstand til naboer, forhold i lokalplanen og pantmæssige forhold, der vanskeliggør mulighederne for etablering af solceller og vindmøller. Derudover kan investeringssummen fortsat være en barriere, om end denne er faldet de senere år.⁷

Præcisionsjordbrug

Præcisionsjordbrug er en betegnelse for teknologier, der muliggør en mere behovsbestemt varieret tildeling af input i markbruget. På den måde kan man som landmand anvende teknologi til at øge effektiviteten i produktionen, eksempelvis ved at reducere mængden af input og bibeholde udbyttet, eller producere et højere udbytte med det samme input. Især ved tildeling af kvælstofgødning er der potentiale til at reducere landbrugets klimagasudledning ved anvendelse af præcisionsudstyr.⁸ Derudover kan præcisionsjordbrug bidrage til at forbedre biodiversiteten på bedriften, idet tildelingen af indsatsstoffer sker mere præcist. Der findes en lang række af maskiner og tilhørende teknologier, der kan anvendes til præcisionsjordbrug. Dette vil ikke blive uddybet yderligere i dette notat. Der henvises derimod til det følgende afsnit, hvor der indgår to eksempler på investeringer, der kan understøtte principperne i præcisionsjordbrug med tilhørende vurdering af muligheder og udfordringer.

Maskiner og teknologi

SEGES ajourfører hver 6. måned en liste over maskiner og tilhørende teknologi til planteproduktion, som bidrager til den grønne omstilling af landbruget. Listen udarbejdes pt. for Nykredit Bank A/S, som udbyder et finansieringsprodukt med særlige vilkår til finansiering af udstyr, der er nævnt på denne liste. Det er en forudsætning, at udstyret ikke kan blive omfattet af en bygningspant ifølge tinglysningsloven. Dette notat gennemgår ikke hver enkelt maskine/teknologi omfattet af Nykredit-listen, idet der henvises til listen [her](#).

Der laves dog et par konkrete nedslag i listen herunder, som erfaringsbaseret vurderes at være attraktive investeringsmuligheder, der understøtter den bæredygtige udvikling af landbruget med relativt lave barrierer for implementering.

Brovægt

En brovægt er et vigtigt redskab på en landbrugsbedrift til at optimere markdriften, lagerstyring og foderstyring. Med en brovægt sikrer landbrugsvirksomheden mulighed for at afveje in- og output af især bulkvarer. Den kan således bruges til vejning af høstudbytter, gødningsudbringning eller fodring m.v., hvilket bidrager til at sikre en højere grad af præcision i brugen af input i produktionen. Det medvirker til at styrke landbrugsvirksomhedens miljømæssige forhold, samtidig med at det er en investering, der kan fremme landbrugsvirksomhedens governance (ledelsesmæssige forhold), idet der med en brovægt

⁷ <https://kefm.dk/media/6652/klimapartnerskab-for-fodevare-og-landbrugssektoren.pdf>

⁸ <https://dcapub.au.dk/djfpublikation/djfpdf/DCArapport130.pdf>

skabes bedre mulighed for at praktisere godt management. Standardomkostningen for en brovægt er i størrelsesordenen 0,2 mio. kr.⁹

Muligheder: Bedre styring af markbrug, lager og foder. Der er allerede mulighed for at søge attraktiv grøn finansiering til produktet.

Udfordringer: Optimal udnyttelse af en brovægt stiller ledelsesmæssige krav på operationelt og taktisk niveau. Der skal sørges for, at der bliver implementeret arbejdsgange, som alle medarbejdere praktiserer til fulde for, at værdien af en brovægt udnyttes fuldt ud, samtidig med, at den data der indsamles fra brovægten, bliver anvendt proaktivt i driftsledelsen af landbrugsvirksomheden.

RTK-GPS

Landbrugets traktorer og mejetærskere, selvkørende sprøjter mv., kan monteres med RTK-GPS, der giver mulighed for at reducere brændstofforbruget med 2-4 % afhængig af markens form og størrelse, og de benyttede redskaber.¹⁰ Brugen af RTK-GPS reducerer det overlap, der sker ved arbejdet i marken til omkring 1 % ifølge SEGES' vurdering, sammenlignet med normalt ca. 5-10 %. Dermed optimeres brugen af input i markbruget, eksempelvis mængden af udsæd samt brugen af kemikalier og gødning. Dermed vil en investering i RTK-GPS alt andet lige reducere bedriftens miljømæssige påvirkning, samtidig med at den indirekte vil styrke virksomhedens governance, da driftsledelsesniveauet kan øges, i lighed med den ovenfor nævnte investering i en brovægt.

Muligheder: Investeringen bidrager til at reducere landbrugsbedriftens miljøpåvirkning, samtidig med, at den danner et fundament for at løfte det driftsledelsesmæssige niveau og sikre god governance i virksomheden.

Udfordringer: RTK-GPS stiller krav til ledelse og medarbejdere. Det skal sikres, at medarbejderne oplæres grundigt i brugen af GPS, så det kommer til at fungere effektivt i den daglige drift. Samtidig kræver det, at ledelsen formår at sikre en kontinuerlig brug af teknologien for at udnytte potentialerne fuldt ud.

Biler og transportredskaber

Der er efterhånden adskillige el-biler på markedet, heriblandt også biler, der er egnet til at køre i terræn. Det er således muligt både at skifte den privatejede personbil ud til en el-bil, der betegnes som en "grøn" bil, samt arbejdsbilen på bedriften. Derudover kan man overveje, at udskifte ATV'er eller lignende køretøjer med en el-drevet UTV. Størrelsen på disse typer investeringer vurderes at variere fra under 0,1 mio. kr. til omkring 0,5 mio. kr.

Muligheder: Fortrængning af fossilt brændstof til daglige transportbehov på bedriften, reducerer virksomhedens samlede miljømæssige påvirkning, samtidig med at der sendes et signal til den omverden virksomheden befinder sig i, som kan anvendes proaktivt i virksomhedens kommunikation. Størrelsen

⁹ <https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/9/4/c/f1miljoteknologi-2019-lbst-teknologiliste.pdf>

¹⁰ https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/f/f/4/g1_besparelse-ved-gnss-teknologi.pdf

på denne type investering vurderes ikke at være betydeligt større end et fossil-baseret alternativ, og kombineret med mulige driftsøkonomiske fordele kan investeringen være rentabel for virksomheden.

Udfordringer: Det er antageligvis ikke denne type investering, der flytter afgørende meget i det samlede perspektiv for virksomheden i forhold til bæredygtig udvikling. Der er givet vis mange ejerledere, der søger efter andre typer investeringer, som har en større virkning på virksomhedens miljømæssige påvirkning. Tiltaget skal derfor anses som en mindre brik i en større kontekst i forhold til at sætte fart i den bæredygtige udvikling, men dog ikke en uvæsentlig brik.

Skovrejsning

Som en del af den nye landbrugsaftale er der afsat yderligere midler til privat skovrejsning, som reducerer forbruget af næringsstoffer på bedriften og dermed potentiale for udvaskning til vandmiljøet. Derudover er skov et effektivt virkemiddel til at optage næringsstoffer fra jorden og binde CO₂, mens den vokser til. Efterhånden som skoven vokser til, skabes der nye levesteder for dyrelivet, og biodiversiteten øges på bedriften. Der er således flere positive effekter ved at etablere skov. Det vil ofte være på mindre effektive landbrugsarealer, at det er fordelagtigt at overveje skovrejsning, som alternativ til fortsat landbrugs-mæssig drift.

Muligheder: Positivt bidrag til klima, biodiversitet samt vand og luftkvalitet, hvilket alt andet lige kan være medvirkende til at forbedre virksomhedens samlede bæredygtighed, og dermed bidrage til, at der kan opnås bæredygtig finansiering.

Udfordringer: Tiltaget kræver en holistisk tilgang til ledelsen af landbrugsvirksomheden, og et langsigtet perspektiv på virksomhedens udvikling. Det kan desuden kræve, at der udtages landbrugsjord fra omdriftsarealet, og de deraf følgende driftsøkonomiske konsekvenser vil afhænge af bedriftsspecifikke forhold.

Investeringsmuligheder der fremmer sociale forhold (S)

Social bæredygtighed handler om at håndtere virksomhedens positive og negative indvirkning på mennesker ifølge FN Global Compact¹¹. SEGES læner sig tæt op ad denne definition med bæredygtighedstemaerne socialt ansvar, samt arbejdsforhold og arbejdsmiljø, men tilføjer desuden husdyrenes sundhed og velfærd.

Klima og miljø fylder i dag relativt meget i den offentlige debat, og tilsvarende er der et generelt stort fokus på ledelse og compliance. Det efterlader ikke meget kapacitet til fokus på social bæredygtighed, der synes marginaliseret i den offentlige debat, såvel som i litteraturen. Inden for Human Resource Management litteraturen argumenteres der for, at den sociale bæredygtigheds dimension i virksomheder og samfund, er koblet sammen i et cirkulært system, hvor en positiv udvikling i virksomhedernes sociale bæredygtighed fremmer den sociale bæredygtighed i samfundet og omvendt. Et spansk studie fra 2018 peger på, at normen for gensidighed (reciprocitet)¹² er en underliggende drivkraft for udvikling

¹¹ <https://www.unglobalcompact.org/what-is-gc/our-work/social>

¹² <https://www.jstor.org/stable/2092623>

af social bæredygtighed, hvilket kan medvirke til at danne bro mellem virksomheder og samfund. Social bæredygtighed er centralt for at sikre en effektiv bæredygtig udvikling med mindre miljøbelastning fra produktionen. Fokus på sociale aspekter i virksomheden er særdeles vigtig i forhold til at skabe en virksomhedskultur, der er baseret på tillid og samarbejde, hvilket er et fundament for at fremme virksomhedens muligheder for at implementere miljømæssigt bæredygtige tiltag.¹³ Det vurderes derfor, at sociale forhold i virksomheden er centrale i forhold til at skabe en generel bæredygtig udvikling, men der er samtidig behov for yderligere studier og innovation på området. I det følgende afsnit redegøres der kort for vigtigheden af at foretage anlægsinvesteringer i ordnede medarbejderfaciliteter med baggrund i ovenstående, og dernæst et konkret tiltag, der forbedrer husdyrenes dyrevelfærd.

Figur 1 - The circular path of social sustainability: An empirical analysis

Kilde: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652618337867#undfig1>

Medarbejderfaciliteter

Enten som led i et renoveringsprojekt af den eksisterende bygningsmasse i landbrugsvirksomheden eller ved nybyggeri, vil det være oplagt at overveje, om der med fordel kan investeres i at forbedre medarbejderfaciliteterne. Det kan eksempelvis være baderumsfaciliteter, frokoststue og toiletforhold. Det vil bidrage til at styrke virksomhedens interne sociale forhold, hvilket er et vigtigt element for en virksomheds bæredygtige udvikling, som beskrevet i det forrige afsnit. Investeringens størrelse og karakter afhænger i sagens natur af den konkrete virksomheds specifikke forhold, og vil derfor ikke blive uddybet yderligere her.

Muligheder: Investering i medarbejderfaciliteter er et element, der bidrager til trivsel på arbejdspladsen, samtidig med at det udvikler tillid i organisationen, idet ledelsen hermed demonstrerer, at medarbejdernes forhold er et vigtigt fokusområde. Udvikling af tillid vil udvikle den sociale bæredygtighed på bedriften.

Udfordringer: Hvis en virksomheds finansielle råderum er begrænset, kan det synes vanskeligt at prioritere en investering af denne karakter, hvor det er vanskeligt at beregne investeringens interne rente og dermed rentabilitet. Investeringen kræver en langsigtet horisont, da utidssvarende medarbejder-

¹³ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652618337867#undfig1>

forhold på sigt kan medføre (øget) vanskeligheder i forbindelse med tiltrækning og fastholdelse af arbejdskraft.

Hjerteordningen på dyrevelfærd

En mulighed for at dokumentere den indsats man leverer inden for dyrevelfærd, som leverandør af kød- eller mejeriprodukter, er at tilmelde sig Hjerteordningen. Økologiske grisebesætninger modtager automatisk tre hjerter, mens økologiske malkekvægsbedrifter automatisk modtager to hjerter. En økologisk malkekvægsbedrift kan opnå tre hjerter ved at supplere med 2 m² plads pr. ko, hvilket kan udgøres af ude-areal til motion. Tilsvarende gælder det eksempelvis for kyllinger, at der stilles krav om mere plads for at opnå flere hjerter under Hjerteordningen.¹⁴ Størrelsen af den konkrete investering vil afhænge af den tilpasning, der skal ske på den specifikke bedrift.

Muligheder: Der kan være mulighed for at opnå højere indtjening afhængig af aftale med aftager. Derudover bidrager tiltaget til virksomhedens samlede bæredygtige udvikling, hvilket kan give positive effekter på virksomhedens vilkår hos finansielle samarbejdspartnere. Ofte bidrager en øget velfærd tillige med bedre sundhed og mindre risiko for tab.

Udfordringer: Investeringssummen til etablering af ekstra plads vurderes ofte at være forholdsvis høj. Forretningsmodellen skal således gennemgås grundigt, og der kræves et grundigt forarbejde inden tiltaget kan iværksættes.

Investeringsmuligheder der fremmer ledelsesmæssige forhold (G)

Digitalisering

Der er mange forskellige områder af en virksomhed, der kan digitaliseres, hvorfor digitalisering som begreb kan dække over mange forskellige typer af anlægsinvesteringer. Der peges derfor ikke på en enkeltstående investering i dette afsnit, men på digitalisering som helhed.

Digital transformation af virksomheder begyndte især at tage fart i det forgangne årti, hvor virksomheder på tværs af sektorer definerede konkrete strategier for, hvordan deres forretningsmodel kunne drage nytte af nye digitale muligheder. Den digitale transformation sigtede især mod effektivisering af processer og øget produktværdi. Landbruget har ligeledes taget nye digitale muligheder til sig, som eksempelvis graduering af indsatsmidler i planteavl på baggrund af satellit- eller dronebilleder. CropSat er et godt eksempel på det, hvor omfordeling af ressourcerne i marken giver mulighed for at øge effektiviteten. Men digitalisering rummer en lang række andre muligheder for dansk landbrug, herunder øget sporbarhed, effektiv afrapportering og kvalitetssikring. Som tidligere beskrevet i nærværende notat kan præcisionsjordbrug bidrage positivt til direkte miljøforbedrende indsatser i landbruget, hvor præcisionsjordbrug netop er drevet af digitalisering. Derudover bidrager digitalisering i landbrugsvirksomheden, til at forbedre virksomhedens governance og dermed ledelsesmæssige forhold i ESG-sammenhæng.

¹⁴ <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2019/1441>

Muligheder: Digitalisering kan understøtte virksomhedens governance, idet der kan sikres bedre arbejdsgange, overholdelse og efterlevelse af diverse reglementer samt effektiv rapportering, blandt meget andet. Mange landbrug har allerede teknologi på maskiner og adgang til data, som ikke bliver udnyttet fuldt ud. En gennemgang i eksisterende muligheder på bedriften, kan derfor være hensigtsmæssig inden nye investeringer foretages.

Udfordringer: Digital transformation kræver en stor ledelsesmæssig indsats med en klart defineret strategi på området, således at landmanden arbejder målrettet efter at implementere de digitale redskaber, der giver størst værdi på den konkrete bedrift. Det kræver generelt overblik og indsigt i nogle områder, der er relativt ukendte for landmanden.

SEGES - Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N

T: +45 8740 5000 - F: +45 8740 5010 - E: info@seges.dk

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov. SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende notatets informationer.